

F. t. l. vedr. pengeinstitutters rentemarginal.

foreslåede regulering sker med respekt af bank- og sparekasselovgivningens krav til pengeinstitutternes solvens og likviditet.“

Udvalget afgav sin betænkning den 27. september 1977 (betænkning nr. 823/1977). Betænkningen er tilstillet folketingets medlemmer.

Idet der særlig henvises til den sammenfatning, som findes i betænkningens side 6-13, skal fremhæves udvalgets konstatering af, at rentemarginalloven dels i sig selv har visse mangler, der bør afhjælpes i det omfang, det er muligt, dels har givet udvalget anledning til visse overvejelser om rentemarginallovens virkninger i en pengepolitisk sammenhæng. Problemerne knytter sig bl. a. til en større usikkerhed omkring pengeinstitutternes rentefastsættelse, når diskontoen ændres. Den øgede usikkerhed kan i sig selv lægge visse bånd på anvendeligheden af dette væsentlige pengepolitiske instrument. De problemer, som rentemarginalloven hidtil har stillet pengepolitikken overfor, har været af forholdsvis begrænset omfang, men udvalget finder, at den komplicerede problemstilling i de kommende år, hvor en voksende erhvervsmæssig nettogæld til udlandet skal opretholdes samtidig med, at betydelige statsfinansielle underskud skal finansieres, stiller så store krav til pengepolitikken effektivitet og fleksibilitet, at det må forekomme betænkeligt, at rentemarginalloven bidrager til at svække de pengepolitiske styringsmuligheder. Heri ligger dog ikke, at en ophævelse af rentemarginalloven i sig selv vil sikre genetablering af den nære sammenhæng mellem diskontoen og pengeinstitutternes rentesatser, som tidligere kunne iagttages, idet en række af de forhold, der har løsnet denne sammenhæng, fortsat vil gøre sig gældende.

Udvalget har fremsat to alternative forslag til regulering af pengeinstitutternes renteberegning og indtjening.

I det ene forslag (forslag A) bevares rentemarginalloven uden ændring af dennes fundamentale princip med en bestemt overgrænse som basis for det enkelte pengeinstituts rentemarginal. Det foreslås, at de tilladte marginaler justeres ved diskontoændringer; herved vil ønsket kraftige virkninger på indtjeningen ved anvendelsen af dette centrale pengepolitiske instrument blive stærkt reduceret, hvilket forekommer ønskeligt såvel ud fra et rimelighedshensyn som ud fra ønsket om at gøre diskontopolitikken mere anvendelig.

Endvidere foreslår udvalget visse tekniske ændringer i loven og i de administrative forskrifter i handelsministeriets bekendtgørelse om pengeinstitutters rentemarginal.

I sit andet forslag (forslag B) har udvalget skit-

seret en ny reguleringsordning til afløsning af rentemarginalloven. Under denne ordning inddrages bankers og sparekassers renteberegning under den almindelige pris- og avancelovgivning, således som det allerede er tilfældet med priserne for pengeinstitutternes serviceydelser. Udvalget foreslår endvidere, at der til administration af denne ordning oprettes et råd med en stilling svarende til monopolrådets, for hvilket tilsynet med banker og sparekasser forelægger sager i henhold til pris- og avanceloven og mærkningsloven vedrørende pengeinstitutternes rentesatser, gebyrer og provisioner m. v.

Det er regeringens opfattelse, at reguleringen af pengeinstitutternes rentemarginal ikke kan ophæves på nuværende tidspunkt. Som påpeget af udvalget, kan man med de givne konkurrenceforhold ikke uden rentemarginalloven sikre, at rentemarginalen i den resterende del af den nuværende lovs gyldighedsperiode vil holde sig inden for det, der hidtil har været tilladt. Endvidere finder regeringen, at en reguleringsordning, der bygger på princippet i udvalgets forslag B, bør undersøges nærmere, forinden der kan stilles forslag om dens indførelse. Regeringen er indstillet på at iværksætte sådanne undersøgelser.

Med lovforslaget tilsigtes herefter gennemført en hjemmel for handelsministeren til at foreskrive en justering af de enkelte pengeinstitutters tilladte rentemarginal som følge af diskontoændringer.

Endvidere foreslås, at der tages hensyn til den ved lov nr. 645 af 19. december 1975 om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. indførte skattepligt for sparekasserne. Der foreligger her et forhold, som sammen med den siden basisårene 1972-74 gennemførte nye bank- og sparekasselovgivning har medført sådanne ændringer i de vilkår, hvorunder sparekasserne driver virksomhed, at det må forekomme rimeligt, at rentemarginalreguleringen for sparekasserne justeres under hensyntagen hertil.

Til nr. 1.

I betænkningen peges der side 94 på, at de gældende regler for beregning af sparekassernes basis-marginal ikke tager hensyn til den ligestilling mellem banker og sparekasser, som bank- og sparekasseloven af 1974 tilvejebragte, ligesom der ikke er regnet med den siden rentemarginallovens vedtagelse indførte skattepligt for sparekasserne. Omend omfanget af den hertil fornødne lempelse, som påpeget af rentemarginaludvalget, må bero på et skøn, er det regeringens opfattelse, at en rimelig lempelse kan udmåles med udgangspunkt i en antagelse om, at sparekassernes rentemarginal ville have været